

II. Szczegółowe cele edukacyjne, osiągnięcia ucznia w postaci wymagań edukacyjnych oraz materiał nauczania

Klasa I

Dział programu	Zapis w podstawie programowej		Szczegółowe cele edukacyjne oraz osiągnięcia ucznia w postaci wymagań edukacyjnych	Materiał nauczania
	treści nauczania	wymagania szczegółowe		
Osoba przedsiębiorcza	I. Osoba przedsiębiorcza we współczesnym świecie: przedsiębiorczość w gospodarce rynkowej, kompetencje przedsiębiorcze i metody ich doskonalenia, umiejętności interpersonalne, praca zespołowa, kreatywne myślenie, rola innowacji w przedsiębiorczości.	Uczeń: I.1. na wybranych przykładach identyfikuje cechy człowieka przedsiębiorczego, rozpoznaje je u siebie i określa związek zachowania się osoby przedsiębiorczej z szansami, jakie stwarza gospodarka rynkowa; I.2. dostrzega znaczenie przedsiębiorczości, w tym innowacyjności i kreatywności, w życiu osobistym, społecznym i gospodarczym;	Uczeń poprawnie: • wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość, • wymienia cechy osoby przedsiębiorczej, • identyfikuje swoje mocne i słabe strony, a następnie posiadane cechy osoby przedsiębiorczej, • określa związek między zachowaniami osoby przedsiębiorczej a szansami, które stwarza jej gospodarka rynkowa,	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorczość • cechy osoby przedsiębiorczej • rozpoznanie własnych cech przedsiębiorczych • osoba przedsiębiorcza w gospodarce rynkowej i życiu prywatnym
		I.3. identyfikuje składowe kompetencji osoby przedsiębiorczej (w zakresie wiedzy, umiejętności, postaw) i zależności zachodzące między nimi, a także dokonuje analizy własnych kompetencji i przygotowuje plan rozwoju kompetencji przedsiębiorczych;	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje elementy, które składają się na kompetencje osoby przedsiębiorczej, • określa własne kompetencje przedsiębiorcze, • opracowuje plan rozwoju własnych kompetencji przedsiębiorczych, 	<ul style="list-style-type: none"> • kompetencje osoby przedsiębiorczej • rozwój własnych kompetencji • plan rozwoju własnych kompetencji przedsiębiorczych
		I.4. wyjaśnia rolę umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej jako składową	• wyjaśnia różnice między komunikacją społeczną a komunikacją interpersonalną,	• komunikacja społeczna a komunikacja interpersonalna

		kompetencji przedsiębiorczych oraz stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej we współdziałaniu z innymi;	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia komunikację werbalną od komunikacji niewerbalnej, • wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne i podaje ich przykłady, • określa, jakie znaczenie ma umiejętność komunikacji jako element kompetencji przedsiębiorczych, 	<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje komunikacji: werbalna i niewerbalna • bariery komunikacyjne • znaczenie umiejętności komunikowania się • komunikacja interpersonalna jako element kompetencji przedsiębiorczych
		I.5. rozpoznaje techniki wywierania wpływu na ludzi i stosuje sposoby obrony przed manipulacją;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega wywieranie wpływu na ludzi, • wymienia techniki pozytywnego wywierania wpływu na ludzi, • rozpoznaje wybrane techniki manipulacji i stosuje sposoby obrony przed manipulacją, • wymienia zasady skutecznych negocjacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • podstawowe techniki wywierania wpływu na ludzi • reguły wywierania wpływu na ludzi • manipulacja • sposoby obrony przed manipulacją • prowadzenie negocjacji i osiąganie kompromisu
Podejmowanie decyzji, praca zespołowa i kreatywne myślenie		I.6. stosuje techniki zarządzania czasem w pracy indywidualnej i zespołowej; I.7. charakteryzuje etapy podejmowania decyzji i stosuje metody wspomagające ten proces;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega zarządzanie czasem, • stosuje wybrane techniki zarządzania czasem (m.in. planuje zadania z uwzględnieniem swoich życiowych ról), • charakteryzuje etapy podejmowania decyzji, • stosuje wybrane metody wspomagające podejmowanie decyzji (np. burzę mózgów), 	<ul style="list-style-type: none"> • zarządzanie czasem i matryca czasu • podstawowe techniki zarządzania czasem • etapy podejmowania decyzji – proces decyzyjny • metody wspomagające podejmowanie decyzji
		I.8. wyjaśnia znaczenie pracy zespołowej, charakteryzuje główne bariery w budowaniu zespołu i organizuje jego pracę w celu realizacji określonego zadania;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie pracy zespołowej, • rozpoznaje i omawia bariery oraz problemy w tworzeniu i funkcjonowaniu zespołów, 	<ul style="list-style-type: none"> • zespół i jego rodzaje • korzyści wynikające z tworzenia zespołów • synergia w pracy zespołowej

			<ul style="list-style-type: none"> • organizuje jako lider pracę hipotetycznego zespołu, 	<ul style="list-style-type: none"> • podstawowe zasady budowania zespołu • bariery i problemy w tworzeniu i funkcjonowaniu zespołu • podstawowe zasady organizowania pracy i kierowania zespołem
		<p>I.9. wyjaśnia, na czym polega kreatywne myślenie i jego znaczenie w procesie identyfikacji szans rynkowych na nowe przedsięwzięcie biznesowe lub społeczne;</p> <p>I.10. charakteryzuje najważniejsze bariery oraz stosuje techniki pobudzające kreatywne myślenie w pracy indywidualnej i zespołowej;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega kreatywne myślenie i dlaczego pomaga ono w rozpoznawaniu szans rynkowych, • charakteryzuje główne bariery ograniczające kreatywne myślenie, • stosuje wybrane techniki pobudzające kreatywność, 	<ul style="list-style-type: none"> • kreatywne myślenie • cechy osoby kreatywnej • znaczenie kreatywnego myślenia w rozpoznawaniu szans rynkowych • bariery ograniczające kreatywne myślenie • techniki pobudzające kreatywne myślenie
		<p>I.11. rozróżnia rodzaje i źródła innowacji, a także wyjaśnia na wybranych przykładach ich wpływ na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw na rynku;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są innowacje, • rozróżnia rodzaje innowacji, • wymienia przykłady źródeł innowacji, • wyjaśnia na podstawie wybranych przykładów, jak innowacje wpływają na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw, 	<ul style="list-style-type: none"> • źródła i rodzaje innowacji • znaczenie innowacji dla przedsiębiorstw, gospodarki i społeczeństwa • przykłady wpływu innowacji na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw
Zarządzanie projektami	<p>II. Zarządzanie projektami: specyfika projektu, zakres, etapy i cele projektu, planowanie zadań projektowych, budżet i harmonogram działań, role w projekcie i podział zadań,</p>	<p>II.1. rozumie istotę projektu, identyfikuje i omawia poszczególne etapy projektu oraz charakteryzuje je na wybranym przykładzie;</p> <p>II.2. definiuje cele projektu, wykorzystując technikę SMART;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę projektu, • definiuje cele projektu za pomocą metody SMART, • określa i charakteryzuje poszczególne etapy projektu na wybranym przykładzie, 	<ul style="list-style-type: none"> • istota projektu i jego podstawowe etapy • rola projektów w funkcjonowaniu przedsiębiorstw • określenie celów projektu metodą SMART

	podsumowywanie zadań projektowych.			<ul style="list-style-type: none"> • przebieg kolejnych etapów projektu i ich zakres na wybranym przykładzie
		<p>II.3. wyróżnia zadania w projekcie i określa role w projekcie poszczególnych członków zespołu (na wybranym przykładzie);</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje strukturę prac projektowych, w tym określa zadania projektowe, • wymienia i charakteryzuje role w projekcie, • określa zadania i role poszczególnych członków zespołu na przykładzie wybranego projektu, • charakteryzuje czynniki decydujące o dobrej organizacji pracy zespołu, • wymienia przykładowe cechy lidera zespołu projektowego, 	<ul style="list-style-type: none"> • struktura prac projektowych • określanie zadań projektowych • charakterystyka ról w projekcie • organizacja pracy w zespole projektowym • cele, rola i obowiązki lidera zespołu • określenie zadań i ról członków zespołu na przykładzie wybranego projektu
		<p>II.4. przygotowuje harmonogram i prosty budżet projektowy na podstawie zebranych danych; II.5. w czasie realizacji przykładowych zadań projektowych wprowadza zmiany do wcześniej zaplanowanych prac;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje harmonogram i prosty budżet projektu, • wymienia możliwe źródła finansowania projektu, • weryfikuje na wybranym przykładzie harmonogram i budżet projektu oraz wprowadza konieczne zmiany w harmonogramie i budżecie, 	<ul style="list-style-type: none"> • harmonogram projektu • zasady tworzenia harmonogramu • zasoby projektu i ich podział • budżet projektowy i źródła jego finansowania • weryfikacja harmonogramu i budżetu projektu na wybranym przykładzie
		<p>II.5. w czasie realizacji przykładowych zadań projektowych wprowadza zmiany do wcześniej zaplanowanych prac; II.6. sporządza zwięzłe sprawozdania z przeprowadzonych zadań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje sprawozdanie z realizacji wybranego projektu, • identyfikuje główne problemy oraz ryzyka pojawiające się podczas realizacji projektu, a następnie dokonuje ich analizy w sprawozdaniu częściowym, 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawozdanie z realizacji projektu • podstawowe zasady tworzenia sprawozdań z projektu • struktura sprawozdania końcowego z realizacji projektu i jego znaczenie

		projektowych, analizując powstałe problemy i zidentyfikowane ryzyka.		<ul style="list-style-type: none"> • główne problemy pojawiające się w trakcie realizacji projektu – przykłady • zamknięcie projektu
Gospodarka rynkowa	III. Gospodarka rynkowa: przedsiębiorczość w gospodarce rynkowej, cechy gospodarki rynkowej, rodzaje rynków, mechanizm rynkowy, podmioty gospodarki rynkowej, podmioty ekonomii społecznej, parametry charakteryzujące gospodarkę, budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, rola państwa w gospodarce, konsument na rynku, patriotyzm gospodarczy.	<p>III.1. dostrzega znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym – w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej;</p> <p>III.9. rozumie, na czym polega współczesny patriotyzm gospodarczy, i dostrzega jego przejawy m.in. w uczciwym prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej w Polsce, płaceniu podatków w Polsce, wykorzystywaniu rodzimych technologii, kupowaniu polskich produktów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega rozwój społeczno-gospodarczy, • określa rolę przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej, • wymienia przejawy współczesnego patriotyzmu gospodarczego w życiu codziennym, 	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ przedsiębiorczości na rozwój społeczno-gospodarczy • czynniki rozwoju przedsiębiorczości • wpływ przedsiębiorczości na rozwój społeczno-gospodarczy różnych układów przestrzennych • patriotyzm gospodarczy – rola przedsiębiorców w rozwoju kraju • wpływ przedsiębiorstw na gospodarkę w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej – przykłady
		<p>III.2. wykazuje zalety gospodarki opartej na mechanizmie rynkowym, doceniając fundamentalne wartości, na jakich się ona opiera (wolność gospodarcza, prywatna własność);</p> <p>III.5. określa zależności między podmiotami gospodarki rynkowej, w tym państwem, gospodarstwem domowym i przedsiębiorstwem;</p> <p>III.6. identyfikuje podstawowe parametry charakteryzujące gospodarkę (w tym produkt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia filary gospodarki rynkowej i je charakteryzuje, • wykazuje zalety gospodarki rynkowej, • określa zależności między podmiotami gospodarki rynkowej, • wymienia i omawia podstawowe parametry charakteryzujące gospodarkę (PKB, inflacja, zatrudnienie, bezrobocie), 	<ul style="list-style-type: none"> • gospodarka rynkowa • filary gospodarki rynkowej • społeczna gospodarka rynkowa • podmioty gospodarki rynkowej • zależności między podmiotami gospodarki (ruch okrężny) • podstawowe parametry charakteryzujące gospodarkę (PKB, inflacja, zatrudnienie, bezrobocie)

		krajowy brutto – PKB, inflację, zatrudnienie, bezrobocie);		
		III.7. analizuje źródła wpływów i kierunki wydatków budżetu państwa oraz przykładowej jednostki samorządu terytorialnego, wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na funkcjonowanie państwa i gospodarki;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest budżet państwa, nadwyżka budżetowa, deficyt budżetowy i dług publiczny, • analizuje dochody i wydatki budżetu państwa i przykładowej jednostki samorządu terytorialnego, • wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na funkcjonowanie państwa i gospodarki, 	<ul style="list-style-type: none"> • budżet państwa i budżet jednostki samorządu terytorialnego • główne źródła dochodów i kierunki wydatków państwa oraz wybranej jednostki samorządu terytorialnego • znaczenie deficytu budżetowego i długu publicznego dla gospodarki
		III.3. analizuje funkcje rynku i rozróżnia rodzaje rynków;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest rynek i jakie pełni funkcje w gospodarce, • klasyfikuje rodzaje rynków według wybranych kryteriów, • wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol, oligopol, konkurencja monopolistyczna, konkurencja doskonała), • wykazuje negatywne skutki ograniczonej konkurencji i potrzebę przeciwdziałania jej, 	<ul style="list-style-type: none"> • rynek i rodzaje rynków • funkcje rynku w gospodarce • konkurencja i struktury rynkowe • negatywne skutki ograniczonej konkurencji
		III.4. wyjaśnia prawo popytu i podaży oraz charakteryzuje czynniki wpływające na wielkość popytu i podaży;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia prawo popytu i prawo podaży, • wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące wielkość popytu, • wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące wielkość podaży, 	<ul style="list-style-type: none"> • popyt i podaż • czynniki kształtujące wielkość popytu i wielkość podaży • ustalanie cen

			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego, • wyznacza na prostych przykładach punkt równowagi rynkowej, • analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu, 	
		<p>III.8. charakteryzuje organizacje i instytucje prokonsumenckie oraz potrafi korzystać z praw przysługujących konsumentom, w tym składać reklamację;</p> <p>III.9. rozumie, na czym polega współczesny patriotyzm gospodarczy, i dostrzega jego przejawy m.in. w uczciwym prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej w Polsce, płaceniu podatków w Polsce, wykorzystywaniu rodzimych technologii, kupowaniu polskich produktów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>konsument, gwarancja, reklamacja, zakupy na odległość</i>, • wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta, • wymienia instytucje zajmujące się ochroną konsumentów oraz określa ich cele i zadania, • podaje różnice między reklamacją niezgodności towaru z umową a gwarancją, • sporządza przykładową reklamację, • określa, czym jest patriotyzm zakupowy oraz jakie są jego przejawy w życiu codziennym, 	<ul style="list-style-type: none"> • konsument • podstawowe prawa konsumenta • organizacje i instytucje prokonsumenckie • pozasądowe rozwiązywanie sporów • reklamacja i gwarancja • składanie reklamacji towaru • bezpieczne zakupy w sieci i prawa e-konsumenta • świadome wybory konsumentów jako element patriotyzmu gospodarczego
Finanse osobiste	IV. Finanse osobiste: pieniądz, obieg pieniądza, postawy wobec pieniędzy, dojrzałość finansowa, instytucje rynku finansowego, budżet gospodarstwa domowego, spirala zadłużenia, podatki, formy oszczędzania i inwestowania, ryzyko inwestycyjne, usługi	IV.1. omawia funkcje i formy pieniądza oraz jego obieg w gospodarce;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest pieniądz, • wymienia cechy pieniądza, • charakteryzuje funkcje i formy pieniądza, • omawia obieg pieniądza w gospodarce, • wyjaśnia zjawisko inflacji, • podaje przyczyny i skutki inflacji, • wymienia sposoby przeciwdziałania inflacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • pieniądz, jego formy i właściwości • funkcje pieniądza • obieg pieniądza w gospodarce • inflacja – przyczyny, skutki i sposoby przeciwdziałania

	bankowe, bezpieczeństwo elektronicznych usług finansowych, finansowe zabezpieczenie przyszłości, ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia majątkowe i na życie, inwestowanie na Giełdzie Papierów Wartościowych, etyka w finansach.			
		IV.2. identyfikuje swoją postawę wobec pieniędzy oraz rozróżnia podstawowe postawy ludzi wobec pieniędzy, wymienia wady i zalety każdej z nich oraz omawia poziomy dojrzałości finansowej;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest postawa wobec pieniędzy, • rozróżnia wybrane typy postaw ludzi wobec pieniędzy, • określa własną postawę wobec pieniędzy, • wymienia zalety i wady wybranych typów postaw ludzi wobec pieniędzy, • wyjaśnia, czym jest dojrzałość finansowa, • charakteryzuje poziomy dojrzałości finansowej, • wyjaśnia, czym jest inteligencja finansowa, 	<ul style="list-style-type: none"> • typy postaw wobec pieniędzy (zalety i wady każdej z nich) • dojrzałość finansowa i jej poziomy • moja postawa wobec pieniędzy • inteligencja finansowa
		IV.4. wyjaśnia podstawowe zasady tworzenia budżetu gospodarstwa domowego, formułuje praktyczne rady pozwalające poprawić jakość zarządzania budżetem oraz unikać i wyjść ze spirali zadłużenia;	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i wyjaśnia podstawowe zasady tworzenia budżetu gospodarstwa domowego, • określa podstawowe kategorie dochodów i wydatków gospodarstwa domowego, • omawia praktyczne sposoby zarządzania budżetem domowym, 	<ul style="list-style-type: none"> • budżet gospodarstwa domowego i podstawowe zasady jego tworzenia • dochody i wydatki gospodarstwa domowego • sposoby na unikanie deficytu w finansach domowych

			<ul style="list-style-type: none"> • formułuje rady dotyczące unikania spirali zadłużenia oraz możliwości wyjścia z tej spirali, 	<ul style="list-style-type: none"> • sposoby unikania i wychodzenia ze spirali zadłużenia
		IV.5. wymienia podstawowe rodzaje podatków w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem podatków, których podatnikami są członkowie gospodarstwa domowego;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>podatki, osoba fizyczna, osoba prawna</i>, • określa i omawia funkcje podatków, • wymienia podstawowe rodzaje podatków w Polsce, • wymienia i opisuje podatki opłacane przez członków gospodarstwa domowego, • charakteryzuje rolę VAT, • omawia wpływ podatków na funkcjonowanie gospodarki, przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • czym są podatki i kto je płaci • funkcje i rodzaje podatków • podatki gospodarstwa domowego • VAT, czyli podatek od towarów i usług • wpływ podatków na funkcjonowanie gospodarki, przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych
		IV.7. dobiera odpowiednie sposoby rozliczeń i możliwe do zastosowania ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT);	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto i od czego płaci podatek PIT, • definiuje dochód, przychód i kwotę wolną od podatku, • przedstawia sposoby obliczania podatku PIT, • dobiera sposób rozliczeń podatku PIT i ulgi możliwe do zastosowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • kto i od czego płaci podatek PIT • sposób obliczania podatku PIT • kwota wolna od podatku • dochody niepodlegające opodatkowaniu • dobieranie sposobów rozliczeń • ulgi i odliczenia podatkowe • rodzaje podstawowych formularzy podatkowych
Warsztat z realizacji projektu*				

* Realizacja w praktyce treści z podstawy programowej „II. Zarządzanie projektami”.

Część II

Dział programu	Zapis w podstawie programowej		Szczegółowe cele edukacyjne oraz osiągnięcia ucznia w postaci wymagań edukacyjnych	Materiał nauczania
	treści nauczania	wymagania szczegółowe		
Usługi finansowe i ubezpieczenia społeczne	IV. Finanse osobiste: pieniądź, obieg pieniądza, postawy wobec pieniędzy, dojrzałość finansowa, instytucje rynku finansowego, budżet gospodarstwa domowego, spirala zadłużenia, podatki, formy oszczędzania i inwestowania, ryzyko inwestycyjne, usługi bankowe, bezpieczeństwo elektronicznych usług finansowych, finansowe zabezpieczenie przyszłości, ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia majątkowe i na życie, inwestowanie na Giełdzie Papierów Wartościowych, etyka w finansach.	Uczeń: IV.3. charakteryzuje najważniejsze instytucje rynku finansowego w Polsce oraz objaśnia ich znaczenie w funkcjonowaniu gospodarki, przedsiębiorstw i konsumentów;	Uczeń poprawnie: <ul style="list-style-type: none"> dokonyuje podziału instytucji rynku finansowego w Polsce, przedstawia międzysektorowe instytucje rynku finansowego w Polsce, charakteryzuje najważniejsze instytucje rynku finansowego w Polsce oraz objaśnia ich znaczenie w funkcjonowaniu gospodarki, przedsiębiorstw i konsumentów, 	<ul style="list-style-type: none"> podział instytucji finansowych międzysektorowe instytucje rynku finansowego charakterystyka najważniejszych instytucji rynku finansowego w Polsce rola instytucji finansowych
		IV.8. rozróżnia formy oszczędzania i podstawowe formy inwestowania, ocenia je pod względem ryzyka, przewidywanych zysków i płynności; IV.10. analizuje oferty usług banków oraz spółdzielczych kas	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe rodzaje usług bankowych, rozdziela rodzaje kont osobistych, wyjaśnia zasady funkcjonowania lokat bankowych, wymienia i charakteryzuje ich rodzaje, 	<ul style="list-style-type: none"> rodzaje usług oferowanych przez banki i SKOK-i (konto osobiste, karty płatnicze, lokaty terminowe) gwarancja depozytów wybór najlepszej lokaty terminowej z uwzględnieniem realnej

		<p>oszczędnościowo-kredytowych w zakresie kont osobistych, kart płatniczych, lokat terminowych, kredytów i pożyczek oraz oferty pozabankowych instytucji pożyczkowych, uwzględniając realną stopę procentową, a także gwarancje depozytów;</p> <p>IV.11. rozumie zasady bezpieczeństwa i dostrzega zagrożenia przy korzystaniu z systemów elektronicznych związanych z finansami osobistymi, w tym bankowości elektronicznej;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>limit debetowy, kapitalizacja odsetek, karta płatnicza, gwarancja depozytów,</i> • identyfikuje rodzaje kart płatniczych, • wyjaśnia zasady wyboru najlepszej lokaty, z uwzględnieniem realnej stopy procentowej, • porównuje oferty wybranych usług bankowych, • wymienia i rozumie podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej, 	<p>stopy procentowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady bezpieczeństwa i zagrożenia przy korzystaniu z systemów elektronicznych związanych z finansami osobistymi, w tym bankowości elektronicznej
		<p>IV.10. analizuje oferty usług banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakresie kont osobistych, kart płatniczych, lokat terminowych, kredytów i pożyczek oraz oferty pozabankowych instytucji pożyczkowych, uwzględniając realną stopę procentową, a także gwarancje depozytów;</p> <p>IV.11. rozumie zasady bezpieczeństwa i dostrzega zagrożenia przy korzystaniu z systemów elektronicznych związanych z finansami osobistymi, w tym bankowości elektronicznej;</p> <p>IV.15. krytycznie analizuje przykładowe umowy produktów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje rodzaje kredytów według różnych kryteriów, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kredyt, kredyt konsumencki, rzeczywista roczna stopa oprocentowania, pożyczka, zastaw hipoteczny, zdolność kredytowa,</i> • omawia podstawowe prawa przysługujące kredytobiorcy w wypadku umowy kredytu konsumenckiego, • ocenia możliwość spłaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie, • wymienia najważniejsze kryteria oceny zdolności kredytowej stosowane przez banki, 	<ul style="list-style-type: none"> • kredyty i ich podział • znaczenie skrótu RRSO • pożyczka a kredyt • koszty kredytu lub pożyczki • analiza przykładowej umowy pożyczki • bezpieczeństwo korzystania z elektronicznych usług kredytowych

		<p>finansowych (np. umowy kredytu lub pożyczki, ogólne warunki ubezpieczenia);</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rolę Biura Informacji Kredytowej (BIK) w procesie przyznawania kredytów, • podaje różnice między kredytem a pożyczką, • porównuje oferty banków i pozabankowych instytucji bankowych w zakresie kredytów i pożyczek, • analizuje przykładową umowę pożyczki, • wymienia zasady bezpieczeństwa i zagrożenia przy korzystaniu z systemów elektronicznych związanych kredytami, 	
		<p>IV.11. rozumie zasady bezpieczeństwa i dostrzega zagrożenia przy korzystaniu z systemów elektronicznych związanych z finansami osobistymi, w tym bankowości elektronicznej;</p> <p>IV.13. charakteryzuje system zabezpieczenia społecznego (ubezpieczenia społeczne i zdrowotne) oraz rodzaje ubezpieczeń (osobowych i majątkowych) według różnych kryteriów i porównuje oferty zakładów ubezpieczeń na przykładzie ubezpieczenia nieruchomości lub pojazdów mechanicznych, ze szczególnym uwzględnieniem relacji zakresów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest ubezpieczenie, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ubezpieczyciel, ubezpieczony, polisa ubezpieczeniowa, ogólne warunki ubezpieczenia, suma ubezpieczenia,</i> • wymienia i charakteryzuje rodzaje ubezpieczeń według różnych kryteriów, • wyjaśnia relację zakresu ochrony i sumy ubezpieczenia do wysokości składki, • porównuje oferty zakładów ubezpieczeń na przykładzie ubezpieczenia nieruchomości, • wymienia i rozumie zasady bezpieczeństwa i zagrożenia przy 	<ul style="list-style-type: none"> • definicja ubezpieczenia • podział ubezpieczeń • ubezpieczenia prywatne majątkowe • polisa ubezpieczeniowa a OWU • suma ubezpieczenia a wysokość składki • analiza oferty zakładów ubezpieczeń na przykładzie ubezpieczenia nieruchomości • zasady bezpieczeństwa i zagrożenia przy korzystaniu z systemów elektronicznych związanych z ubezpieczeniami

		ochrony i sum ubezpieczeń do wysokości składki;	korzystaniu z elektronicznych usług ubezpieczeniowych,	
		IV.12. dostrzega konieczność wczesnego rozpoczęcia systematycznego oszczędzania i inwestowania środków finansowych na emeryturę i jest świadomy efektów finansowych związanych z procentem składanym dla długiego okresu lokowania środków; IV.13. charakteryzuje system zabezpieczenia społecznego (ubezpieczenia społeczne i zdrowotne) oraz rodzaje ubezpieczeń (osobowych i majątkowych) według różnych kryteriów i porównuje oferty zakładów ubezpieczeń na przykładzie ubezpieczenia nieruchomości lub pojazdów mechanicznych, ze szczególnym uwzględnieniem relacji zakresów ochrony i sum ubezpieczeń do wysokości składki;	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje system zabezpieczenia społecznego (ubezpieczenia społeczne i zdrowotne), • wymienia i charakteryzuje wybrane rodzaje ubezpieczeń osobowych, • wymienia sposoby oszczędzania na emeryturę, • wyjaśnia konieczność wczesnego rozpoczęcia systematycznego oszczędzania i inwestowania środków finansowych na emeryturę, 	<ul style="list-style-type: none"> • ubezpieczenia prywatne osobowe • ubezpieczenia osobowe publiczne • sposoby oszczędzania na emeryturę
Oszczędzanie i inwestowanie		IV.8. rozróżnia formy oszczędzania i podstawowe formy inwestowania, ocenia je pod względem ryzyka, przewidywanych zysków i płynności; IV.14. charakteryzuje rodzaje papierów wartościowych i objaśnia mechanizm inwestowania w akcje na giełdzie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>inwestowanie, oszczędzanie, instrument finansowy, papiery wartościowe, obligacje, akcje,</i> • identyfikuje rodzaje inwestycji według różnych kryteriów (przedmiot inwestycji, podmiot inwestowania), • rozróżnia i charakteryzuje inwestycje rzeczowe i finansowe, 	<ul style="list-style-type: none"> • oszczędzanie a inwestowanie • rodzaje inwestycji • zależność między czasem a zyskiem z inwestycji • zależność między ryzykiem a zyskiem z inwestycji • wiarygodność informacji i świadomość, że przed podjęciem decyzji

		<p>papierów wartościowych na przykładzie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie;</p> <p>IV.16. jest świadomy, że należy korzystać z różnorodnych i wiarygodnych źródeł informacji przed podjęciem decyzji finansowych;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami papierów wartościowych, • wyjaśnia zależność między czasem i ryzykiem a zyskiem z inwestycji, • wyjaśnia, dlaczego ważne jest korzystanie z wiarygodnych informacji przed podjęciem decyzji finansowych, 	<p>finansowych należy korzystać z różnorodnych i wiarygodnych źródeł informacji</p>
		<p>IV.8. rozróżnia formy oszczędzania i podstawowe formy inwestowania, ocenia je pod względem ryzyka, przewidywanych zysków i płynności;</p> <p>IV.9. ma świadomość pułapek związanych z wyborem podstawowych form oszczędzania i inwestowania, w tym inwestowania spekulacyjnego (z uwzględnieniem inwestycji alternatywnych), wykazuje różnice między inwestowaniem i hazardem oraz przeprowadza symulowaną alokację środków finansowych w wybrane formy oszczędzania i inwestowania;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są fundusze inwestycyjne, • wyjaśnia pojęcia: <i>jednostka uczestnictwa, certyfikat inwestycyjny</i>, • wymienia i charakteryzuje rodzaje funduszy inwestycyjnych, uwzględniając potencjalne zyski roczne oraz ryzyko wystąpienia strat, • wymienia i charakteryzuje kryteria wyboru formy inwestycji, • przeprowadza symulowaną alokację środków finansowych w wybrane formy oszczędzania i inwestowania, • dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka i wysokości potencjalnych zysków w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania, 	<ul style="list-style-type: none"> • fundusze inwestycyjne a towarzystwa funduszy inwestycyjnych • rodzaje funduszy inwestycyjnych • istota inwestowania w fundusze • zalety i wady inwestowania w fundusze • rola funduszy w gospodarce • przykłady wysokości potencjalnych zysków zależnie od długości trwania inwestycji oraz wybranej formy inwestycji
		<p>IV.14. charakteryzuje rodzaje papierów wartościowych i objaśnia mechanizm</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje instytucje rynku kapitałowego w Polsce, 	<ul style="list-style-type: none"> • GPW jako instytucja rynku kapitałowego • rynki na GPW

		<p>inwestowania w akcje na giełdzie papierów wartościowych na przykładzie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce GPW w systemie rynku kapitałowego, • wymienia i omawia rynki giełdowe na GPW, • analizuje tabele z informacjami giełdowymi, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>makler, indeks giełdowy, ceduła giełdowa, hossa, bessy</i>, • wyjaśnia mechanizm inwestowania w akcje na giełdzie papierów wartościowych na przykładzie GWP, • wyjaśnia wagę podstawowych wskaźników giełdowych w podejmowaniu decyzji dotyczących inwestowania na giełdzie, • omawia rolę giełdy w gospodarce, • omawia działania podejmowane przed rozpoczęciem inwestowania na giełdzie, 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanizm funkcjonowania GPW • rola giełdy w gospodarce
		<p>IV.9. ma świadomość pułapek związanych z wyborem podstawowych form oszczędzania i inwestowania, w tym inwestowania spekulacyjnego (z uwzględnieniem inwestycji alternatywnych), wykazuje różnice między inwestowaniem i hazardem oraz przeprowadza symulowaną alokację środków</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje postawy oszczędzających i inwestorów, • charakteryzuje prawdziwego inwestora, • opisuje sposoby zachowania w sytuacji straty i zysku, • definiuje inwestowanie spekulacyjne w inwestycje alternatywne, • wykazuje różnice między inwestowaniem a hazardem, 	<ul style="list-style-type: none"> • psychologiczne postawy oszczędzających i inwestorów • cechy prawdziwych inwestorów • podstawowe sposoby zachowania w sytuacji straty i zysku • inwestowanie spekulacyjne w inwestycje alternatywne • przykłady praktyk i zachowań etycznych oraz

		finansowych w wybrane formy oszczędzania i inwestowania; IV.17. ocenia przykłady praktyk i zachowań etycznych oraz nieetycznych na rynku finansowym i formułuje rekomendacje, co zrobić, żeby nie paść ofiarą nieuczciwych praktyk;	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przykłady praktyk i zachowań etycznych oraz nieetycznych na rynku finansowym i formułuje rekomendacje, co zrobić, żeby nie paść ofiarą nieuczciwych praktyk, 	nieetycznych na rynku finansowym <ul style="list-style-type: none"> • sposoby unikania nieuczciwych praktyk na rynku finansowym
Osoba przedsiębiorcza na rynku pracy	V. Osoba przedsiębiorcza na rynku pracy: kariera zawodowa, poszukiwanie pracy, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja, formułowanie opinii zwrotnej, etyka w pracy.	V.1. na podstawie analizy ścieżek kariery znanych ludzi oraz własnych oczekiwań planuje swoją karierę zawodową i wymienia jej etapy w czasie; V.2. formułuje własne cele zawodowe zgodnie z zasadą SMART, z zachowaniem równowagi z planami w życiu prywatnym, i opisuje możliwości ich realizacji; V.3. opracowuje plan swojej ścieżki edukacyjnej;	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje planowanie własnej kariery zawodowej, • formułuje swoje cele zawodowe zgodnie z zasadą SMART, • analizuje przykładowe kariery zawodowe znanych ludzi, • planuje swoją karierę zawodową, wyróżniając jej etapy, • opracowuje plan swojej ścieżki edukacyjnej adekwatny do planu kariery zawodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie własnej kariery zawodowej • formułowanie celów zawodowych zgodnie z zasadą SMART • etapy planowania własnej kariery zawodowej • kariery zawodowe znanych ludzi – przykłady • określanie swojej ścieżki edukacyjnej • równowaga między karierą zawodową a życiem prywatnym
		V.4. analizuje swoje kompetencje i zestawia je z zapotrzebowaniem na rynku pracy;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są kompetencje zawodowe i kompetencje edukacyjne, • rozpoznaje i ocenia własne kompetencje, • porównuje swoje kompetencje z oczekiwaniami pracodawców celem oceny własnych szans i zagrożeń na rynku pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> • kompetencje zawodowe i ich podział • kompetencje edukacyjne • określanie i analiza własnych kompetencji zawodowych • porównanie posiadanych kompetencji z oczekiwaniami pracodawców – ocena szans i zagrożeń na rynku pracy

		<p>V.5. analizuje oferty pracy, wskazuje najbardziej i najmniej poszukiwane zawody oraz identyfikuje potencjalne trudności w znalezieniu pracy przez osoby bezrobotne;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest aktywne poszukiwanie pracy, • wyjaśnia, na czym polega rozpoznanie rynku pracy (uwzględniając zawody deficytowe i nadwyżkowe, najczęstszych oczekiwań pracodawców), • wymienia i omawia sposoby poszukiwania pracy, • uzasadnia konieczność jednoczesnego korzystania z kilku metod szukania pracy, • charakteryzuje trudności w poszukiwaniu pracy przez osoby bezrobotne, 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywne poszukiwanie pracy • rozpoznanie rynku pracy – najbardziej i najmniej poszukiwane zawody • sposoby zdobycia doświadczenia zawodowego • poszukiwanie potencjalnych pracodawców • trudności w poszukiwaniu pracy przez osoby bezrobotne
		<p>V.6. przygotowuje dokumenty aplikacyjne związane z ubieganiem się o pracę;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia elementy dokumentów aplikacyjnych (uwzględniając Europass), • wymienia zasady pisania CV i listu motywacyjnego, • wymienia najczęstsze błędy w CV i listach motywacyjnych, • przygotowuje dokumenty aplikacyjne związane z ubieganiem się o pracę, 	<ul style="list-style-type: none"> • dokumenty aplikacyjne • CV (Europass CV) i list motywacyjny (czym są i jak je napisać) • błędy w dokumentach aplikacyjnych
		<p>V.7. dokonuje autoprezentacji jako kandydat do pracy i na podstawie konstruktywnej informacji zwrotnej koryguje swoje wystąpienie; V.8. rozumie zasady prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje rozmowę kwalifikacyjną, • wymienia i charakteryzuje zasady rozmowy kwalifikacyjnej, • eksponuje swoje zalety, • wymienia najczęściej popełniane błędy podczas rozmowy kwalifikacyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa kwalifikacyjna • przebieg i zasady rozmowy kwalifikacyjnej • eksponowanie swoich zalet • najczęściej popełniane błędy podczas rozmowy kwalifikacyjnej • przygotowanie scenariusza rozmowy kwalifikacyjnej

			<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje autoprezentacji podczas symulowanej rozmowy kwalifikacyjnej, • koryguje swoje wystąpienie na podstawie konstruktywnej informacji zwrotnej, 	
		<p>IV.6. wyjaśnia, z czego wynikają różnice między wynagrodzeniem brutto i netto;</p> <p>V.9. wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracownika (w tym młodocianego) i pracodawcy;</p> <p>V. 10. na wybranych przykładach wymienia różnice między zatrudnieniem a samozatrudnieniem oraz analizuje ich zalety i wady;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje różnice pomiędzy zatrudnieniem a samozatrudnieniem oraz podaje ich zalety i wady, • wymienia rodzaje umów o pracę, • wymienia formy rozwiązania umowy o pracę, • wymienia umowy cywilnoprawne (umowę-zlecenie, umowę o dzieło), • analizuje formy zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych, a następnie wskazuje podstawowe cechy odróżniające je od umowy o pracę, • analizuje poszczególne rodzaje umów o pracę, a następnie wskazuje ich zalety i wady z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy, • wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracowników (w tym pracowników młodocianych) oraz pracodawcy, • wyjaśnia, z czego wynikają różnice między wynagrodzeniem brutto a wynagrodzeniem netto, 	<ul style="list-style-type: none"> • podstawy prawne zatrudnienia i podział form zatrudnienia • różnice między zatrudnieniem a samozatrudnieniem (wybrane przykłady) oraz analiza ich zalet i wad • składowe elementy wynagrodzenia za pracę, różnice pomiędzy wynagrodzeniem brutto a wynagrodzeniem netto • prawa i obowiązki pracownika • dodatkowe prawa pracowników młodocianych • prawa rodziców małych dzieci • obowiązki i prawa pracodawcy • specyfika zatrudnienia osób niepełnosprawnych

		V.11. identyfikuje konsekwencje nieetycznych zachowań w relacjach pracownik – pracodawca;	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje reguły moralne i normy prawne jako elementy etycznego postępowania, • wymienia, rozróżnia oraz charakteryzuje podstawowe wartości etyczne w biznesie, • rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne w roli pracodawcy i pracownika, • definiuje mobbing, • wymienia przejawy mobbingu, jego skutki oraz sposoby przeciwdziałania mu, • wymienia zasady etycznego pracownika (kodeks etyczny), • wymienia konsekwencje nieetycznych zachowań w relacjach pracownik – pracodawca, 	<ul style="list-style-type: none"> • etyka w pracy • etyczne i nieetyczne zachowania pracodawcy • mobbing i jego skutki • sposoby przeciwdziałania mobbingowi • etyczne i nieetyczne zachowania pracownika • konsekwencje nieetycznych zachowań w relacjach pracownik – pracodawca
Przedsiębiorstwo	VI. Przedsiębiorstwo: zarządzanie przedsiębiorstwem, własny biznes i jego otoczenie, finanse przedsiębiorstwa, etyka w biznesie, społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw.	VI.1. rozumie istotę procesu zarządzania przedsiębiorstwem i dostrzega znaczenie zarządzania w osiąganiu celów przedsiębiorstwa;	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje elementy oraz przebieg procesu zarządzania, • wymienia i omawia zasady organizacji pracy w przedsiębiorstwie, • wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>styl kierowania, motywowanie, efekt synergii</i>, • wymienia style zarządzania i wyjaśnia, na czym one polegają, • wymienia cechy dobrego przywódcy (kierownika lub lidera) zespołu, • wymienia główne sposoby motywowania pracowników, 	<ul style="list-style-type: none"> • istota procesu zarządzania przedsiębiorstwem • planowanie, organizowanie i dobór pracowników • skuteczne przewodzenie • cechy przywódcy • motywowanie pracowników • kontrolowanie w procesie zarządzania przedsiębiorstwem

			<ul style="list-style-type: none"> • dowodzi skuteczności łączenia różnych sposobów motywowania i kontrolowania podwładnych, • wyjaśnia, na czym polega kontrolowanie w procesie zarządzania przedsiębiorstwem, • wykazuje znaczenie zarządzania w osiągnięciu celów przedsiębiorstwa, 	
		<p>VI.2. dyskutuje na tematy związane z prowadzeniem biznesu podczas spotkania z przedsiębiorcą;</p> <p>VI.3. inspirując się doświadczeniami własnymi i znanych przedsiębiorców oraz bazując na zebranych informacjach z rynku (zachowania klientów i konkurentów), znajduje pomysły na własną działalność gospodarczą i ocenia je pod względem innowacyjności;</p> <p>VI.7. identyfikuje możliwe źródła finansowania działalności przedsiębiorstw;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby poszukiwania pomysłu na własny biznes, • wymienia i opisuje możliwe źródła finansowania działalności gospodarczej, • znajduje pomysł na własną działalność gospodarczą na podstawie analizy rynku i doświadczenia innych przedsiębiorców, • wymienia i charakteryzuje etapy zakładania własnej działalności gospodarczej, • wskazuje najczęstsze przyczyny niepowodzeń przedsiębiorstwa, • dokonuje oceny pomysłu na własną działalność gospodarczą pod względem innowacyjności, 	<ul style="list-style-type: none"> • inspiracje, doświadczenia i kreatywne myślenie jako droga do sukcesu gospodarczego • sposoby poszukiwania pomysłu na biznes • rozpoznanie rynku (skąd czerpać dane) • zakładanie własnego biznesu • ocena pomysłów pod względem innowacyjności • źródła finansowania działalności przedsiębiorstw
		<p>VI.4. w ramach pracy projektowej przygotowuje w zespole wstępną koncepcję własnego biznesu;</p> <p>VI.5. ma świadomość znaczenia ochrony własności intelektualnej w prowadzonej działalności;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest biznesplan, • uzasadnia przydatność sporządzania biznesplanu niezależnie od etapów rozwoju przedsiębiorstwa, • wymienia i omawia zasady sporządzania biznesplanu, 	<ul style="list-style-type: none"> • koncepcje własnego biznesu (np. biznesplan) • biznes oparty na modelu <i>canvas</i> • modyfikacje koncepcji biznesu na podstawie komunikatów zwrotnych

		VI.10. dokonuje prezentacji koncepcji własnego biznesu i na podstawie komunikatów zwrotnych modyfikuje jej elementy;	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje elementy biznesplanu, • sporządza w zespole wstępną koncepcję własnego biznesu, • wykazuje znaczenie ochrony własności intelektualnej w prowadzonej działalności, • dokonuje prezentacji koncepcji własnego biznesu i na podstawie komunikatów zwrotnych modyfikuje jej elementy, 	<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie ochrony własności intelektualnej w prowadzonej działalności
		VI.6. analizuje mikro- i makrootoczenie przedsiębiorstwa, identyfikuje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia projektowanego przedsiębiorstwa;	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje mikro- i makrootoczenie projektowanego przedsiębiorstwa, • analizuje mikro- i makrootoczenie projektowanego przedsiębiorstwa, • identyfikuje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia projektowanego przedsiębiorstwa, wykorzystując metodę SWOT, 	<ul style="list-style-type: none"> • otoczenie przedsiębiorstwa • analiza rynku • analiza strategiczna – przykład
		VI.8. prognozuje efekty finansowe projektowanego przedsiębiorstwa na podstawie zestawienia planowanych przychodów i kosztów;	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje przychód, koszty i dochód, • wymienia i charakteryzuje rodzaje kosztów, • tworzy i analizuje plan finansowy projektowanego przedsiębiorstwa, • dokonuje rachunku zysków i strat, 	<ul style="list-style-type: none"> • przychód • koszty uzyskania przychodu i ich rodzaje • wynik finansowy działalności • plan finansowy działalności • rachunek zysków i strat
		VI.9. rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne w biznesie, w tym przejawy korupcji w życiu gospodarczym, oraz rozumie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia, rozróżnia oraz charakteryzuje podstawowe wartości etyczne w biznesie, 	<ul style="list-style-type: none"> • etyka w biznesie a etyka zawodowa • zachowania etyczne i nieetyczne w biznesie

		istotę i cele społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>etyka zawodowa</i>, • wymienia działania etyczne i nieetyczne w biznesie, • dowodzi negatywnego wpływu na gospodarkę szarej strefy, • wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>korupcja</i>, • identyfikuje rodzaje korupcji, • wymienia przyczyny i skutki oraz sposoby przeciwdziałania korupcji, 	<ul style="list-style-type: none"> • korupcja i jej rodzaje • skutki korupcji • szara strefa
		VI.9. rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne w biznesie, w tym przejawy korupcji w życiu gospodarczym, oraz rozumie istotę i cele społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje i omawia istotę i cele społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, • wymienia i charakteryzuje korzyści dla otoczenia wynikające ze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, • wymienia i charakteryzuje korzyści dla firm wynikające ze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. 	<ul style="list-style-type: none"> • istota i cele społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw • korzyści ze społecznej odpowiedzialności dla otoczenia • korzyści ze społecznej odpowiedzialności dla przedsiębiorstwa
Warsztat z realizacji projektu				